

Čís. 1105.

Jest krádeží nikoliv zpronevěrou, ponechal-li si zaměstnanec, vystoupiv ze služby, bezprávně služební oděv.

(Rozh. ze dne 9. února 1923, Kr I 1332/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 25. října 1921, jímž byli obžalovaní Ferdinand Z. a Jan P. uznáni vinnými zločinem zpronevěry dle §u 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalované vinnými zločinem krádeže dle §§ 171, 173 a 176 II. b) tr. zák., jehož dopustili se tím, že v noci z 8. na 9. července 1921 v R. pro svůj užitek z držení a bez přivolení Jiřího S-a, u něhož jako čeledíni byli zaměstnáni, odňali a to každý: 1 pár střevíců, 1 pár kožených kamaší, 1 plstěný klobouk, 1 pár kalhot ze srnčí kůže, 1 červenou pracovní halenu, 1 cvilinkovou halenu a 1 cvilinkové kalhoty, tudíž každý cizí movité věci v ceně přes 200 Kč.

Důvody:

Nalézací soud vzal za prokázáno, že obžalovaní opustili v noci z 8. na 9. července 1921 službu u svého zaměstnavatele, jímž přijati byli za čeledíny, bez výpovědi, vzavše s sebou části oděvu, ve výroku rozsudečném jmenované, a v ceně asi 500 Kč, o nichž jim zaměstnavatel při nastoupení služby výslovně pravil, že jim je jen půjčuje a nepřenechává do vlastnictví a jež mu měli při opuštění služby zase vrátiti. Soud zrušovací převzal tato zjištění nalézacího soudu, k nimž tento dospěl způsobem, jemuž není odporováno. Oproti žalobě, znějící na zločin krádeže ve smyslu §§ 171, 173 a 176 II. c) tr. zák., uznal nalézací soud obžalované vinnými jen zločinem zpronevěry ve smyslu §u 183 tr. zák., vycházející z názoru, že částky oděvu, o něž jde, byly přenechány obžalovaným k obvyklému užívání, tudíž k trvalému nošení po dobu služebního poměru, tedy jim svěřeny a že byly proto v držení a moci obžalovaných a nikoli zaměstnavatele. Proti této kvalifikaci brojí zmateční stížnost státního zastupitelství důvodem zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř., jako právně mylné a to důvodně. Rozsudek zjišťuje, že jmenované věci byly obžalovaným toliko zapůjčeny a přenechány jen k užívání po dobu služebního poměru, po jehož ukončení je měli zase vrátiti. Věci ty nepřišly až do doby činu nikdy z držení a moci zaměstnavatele, již se tento také nikdy nevzdal. Zaměstnavatel vykonával moc nad věcmi těmi, určenými pro obžalované jako čeledíny při vykonávání jejich služby, právě tím, že nechal věci nositi jimi jako svými zaměstnanci. Pokud obžalovaní byli ve službě a také ve společné domácnosti poškozeného, trval držežnostní poměr, vykonávaný obžalovanými, pro poškozeného na dále a byl porušen teprve tím, že obžalovaní opustili dům zaměstnavatele s oděvem a znemožnili mu takto, by s věcmi dle vůle nakládal. Tím, že obžalovaní podrželi si částky oděvní k vlastní potřebě, dali na jevo úmysl, směřující k trvalému odnětí věcí těch z držby poškozeného,

a propůjčuje úmysl tento jednání jejich povahu nikoli pouhého porušení důvěry dle §u 183 tr. zák., nýbrž činu zlodějského.

Čís. 1106.

Nelze dáti eventuální otázku v tom směru, zda čin obžalovaného spadá v e d l e skutkové podstaty, uvedené ve hlavní otázce, pod další, mírnější trestný čin. Zamítnutí návrhu obhájce v tom směru lze vytýkat pouze důvodem zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř.

(Rozh. ze dne 9. února 1922, Kr I 901/22.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Praze ze dne 1. června 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného násilného smilstva dle §§ 8, 125 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovozuje, že, poněvadž čin, obžalovanému za vinu kladený, obsahuje jednak, zejména vzhledem k délce času, po kterou obžalovaný s Marií S-ovou zle nakládal, znaky zločinu dle §u 98 tr. zák., jednak znaky nedokonaného zločinu dle §§ 8, 125 tr. zák., měla porotcům býti ponechána volnost, aby posoudili čin obžalovaného s obojí stránky, a spatřuje v tom, že se tak nestalo, že totiž porotcům nebyla dána eventuální otázka na zločin dle §u 98 tr. zák., jak byl navrhl obhájce obžalovaného, důvod zmatečnosti čís. 4, 5, 6 §u 344 tr. ř. Námitka přichází v úvahu pouze jako uplatňování důvodu zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř., před níž jakožto speciálním důvodem zmatku ustupují do pozadí ostatní dva důvody, jichž se dovolává zmateční stížnost, jsouce povahy všeobecné a v poměru k důvodu čís. 6 jen podpůrné, a to i v případech, v nichž se tvrdí, že k porušení předpisů §§ 318—323 tr. ř. došlo proti návrhu stěžovatelovu nebo přes jeho odpor. Než i v tomto pojetí je námitka neodůvodněná. Dle prvního odstavce §u 320 tr. ř. dlužno porotcům dáti eventuální otázku mimo jiné tehdy, byly-li tvrzeny skutečnosti, dle nichž, předpokládaje jejich pravdivost, by čin, obžalovanému za vinu kladený, spadal pod jiný trestní zákon, který není přísnějším než zákon, uvedený v obžalovacím spise. V tomto případě zmateční stížnost ani netvrdí, že za trestního řízení s kterékoliv strany byly tvrzeny skutečnosti, uchylující se od skutkového děje, by byla porotcům poskytnuta možnost, posouditi čin, kladený obžalovanému za vinu obžalobou, p o s t r á n e c e č i s t ě p r á v n í také s hlediska skutkové podstaty zločinu dle §u 98 tr. zák., jehož pojmové znaky čin ten dle názoru zmateční stížnosti vykazuje v e d l e zákonných znaků nedokonaného zločinu dle §u 8, 125 tr. zák. Jak tudíž sama zmateční stížnost uznává, zakládá čin obžalovaného zcela nepochybně skutkovou podstatu nedokonaného zločinu dle §§ 8, 125 tr. zák., na který zněla obžaloba. Okolnost, že některé z pojmových znaků této skutkové podstaty